

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukarnia i nakładem Drukarni Nadwornej W. Dekera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński.

Do czytelników gazety.

Z kończącym się czwartym kwartałem przypominamy, iż prenumerata ćwierćroczna dla tutejszych czytelników wynosi 1 Tal. 11 sgr. 3 fen.; dla zamiejscowych 1 Tal. 21 sgr. 9 fen. — Zamiejscowi czytelnicy odbierać będą za tę cenę codziennie z wyjątkiem poniedziałków wychodzącą gazetę na wszystkich Król. Urzędach Pocztowych w całej Monarchii.

Prenumerata exempl. na papierze kancelaryjnym wynosi 15 sgr. ćwierćrocznie więcej od powyższej ceny. — Nie naszą będzie wina, jeżeli dla późniejszego zamówienia w ciągu bieżącego kwartału, poprzedzające numery nie będą mogły być przesłane.

Dla wygody Szanownej Publiczności tutejszej będzie także Pan **G. Bielefeld** kupiec w starym rynku pod Nr. 87. przyjmował prenumeratę na naszą gazetę i wydawać ją będzie prenumeratorom od godziny 8. zrana.

Poznań, dnia 31. Grudnia 1850.

Expedycja Gazet W. Dekera i Spółki.

Telegraficzne wiadomości.

Kassel, 27. Grudnia. — Około godziny 10. przed południem przybył tu kurfürst. Od dworca kolei żelaznej, aż do placu Fryderyka tworzyło wojsko heskie szpaler. Potem odbyła się parada wojsk austriackich, pruskich, bawarskich i heskich, na której wojsko wydawało okrzyki na rzecz kurfürsta, a lud na rzecz wojska heskiego i pruskiego. — Przeszłej nocy liczne patrole przechodziły po ulicach z powodu zaszłych bijatyk z Bawarami.

Kassel, 28. Grudnia. — Hr. Leiningen zakazał sejmowemu komitetowi zbierać się i obradować pod zagrożeniem karą wojenną. Tenże ogłosił rozporządzenie z dnia 24. Grudnia. Dalsze następują egzekucje, równie odbierają dotąd niezłożoną broń przez egzekucie.

Drezno, 27. Grudnia. — Na dzisiejszym posiedzeniu jeszcze nieukończono wolnych konferencyj. Wybrano tylko komisję legitymacyjną, której przewodniczy pruski pełnomocnik hr. Alvensleben. Austriacki radca ministerjalny Thierry prowadzić będzie protokół na konferencyach.

Darmstadt, 27. Grudnia. — Sejm zwołano na dzień 15. Stycznia.

Paryż, dn. 26. Grudnia. — W zgromadzeniu narodowym ukończono rozprawę nad prawem hipotecznym. — Debaty zapozowano przed sąd z powodu niepodpisania nazwiska autora pod artykułem. — W procesie przeciw Allais wysłuchano wszystkich świadków. Chaix d'Estange, obrońca cywilny, nazywa Yona współwinowajcą Allaigo i wina ciału prawodawczemu, że takiego miała komisarzy policji. Wyrok dopiero późno w noc zapadnie.

Paryż, 27. Grudnia. — Allais skazany na rok więzienia i zapłacenie 300 fr. kary. W niedzielę obradować będzie izba nad oddaleniem Yona z urzędowania. Wiadomość się niepotwierdza, jakoby 7 głosów była za, 7 przeciw oddaleniu Yona. Zgromadzenie narodowe przechodzi do prostego porządku dziennego w sporze Duparta z Barochem o loteryę kalifornijską, i dalsze prowadzi rozprawę nad prawem handlowym algierskim. — Spodziewają się bankructwa Portugalii.

Madryt, dnia 20. Grudnia. — Sądzą, że Mon obejmie ministerstwo finansów.

Turyń, 22. Grudnia. — Senat przyjął prawo o zniesieniu banalności głosami 51 przeciw 7. Minister wojny wniósł projekt, o wsparcia wychodźców wojskowych włoskich. Od 24. b. m. aż do 2. Stycznia 1851. roku niebędzie posiedzeń izb.

Zara, 20. Grudnia. — Spodziewają się po odezwie nowego baszy bosnijskiego do mieszkańców Mostaru, że niepokoje tameczne spokojnie się zakończą. O Kawasie baszy nie nie słychać. Pogłoska, że baszę Omera mieli porazić powstańcy pod Trawnikiem, okazuje się być zmyśloną.

Berlin, d. 29. Grudnia. — Naj. Pan raczył następującym urzędnikom rosyjskim w wydziale poczt nadać: rzeczywiście radcom stanu Ulrichowi, Wedellowi i radcy stanu Laube, order orła czerwonego drugiej klasy, tudzież dyrektorowi petersburskiego kantoru żeglugi parowej Parlofowi, radcy kolegialnemu, order orła czerwonego trzeciej klasy, inspektorowi zaś przy kolei żelaznej Tannus, Natanowi w Moguncyi; order orła czerwonego czwartej klasy.

Berlin, 27. Grudnia. — W kołach dyplomatycznych spodziewają się dziś lub jutro przybycia tu księcia Schwarzenberga, który otrzyma posłu-

chanie u króla Jmci, mogące wpływ wywrzeć na przyszły los Pruss. Mówią, że książę Schwarzenberg ma nadzieję utrzymania bundestagu.

Berlin, 28. Grudnia. — Gazeta Vossa powiada, że po zagajeniu izb na dniu 3. Stycznia nie rząd, ale członkowie niektórzy prawej strony uczynią wniosek o odroczenie izb na przypadek, gdyby rząd do tego czasu nie mógł dać dostatecznego objaśnienia o konferencyach drezdeńskich.

Jeden z dzienników niemieckich podaje za wiarygodne następujące punkta instrukcji, którą generał Radowicz dał hr. Brandenburg do Warszawy, a lubo rzecz ta już do przeszłości należy, wpływ przeciw warszawskich i stanowisko stron obradujących naówczas, jeszcze długi czas w sprawie niemieckiej ważność swą zachowa. Oto są punkta pomienione: 1) Organ związkowy wedle dawnego stosunku głosów. 2) Rozdział władzy prawodawczej i wykonawczej w związku. 3) Władza wykonawcza jedynie w rękach Austrii i Prus (dualizm). 4) Równouprawnienie obu tych państw w Niemczech. 5) „Włącznie do związku niemieckiego tych krajów koronnych Austrii, które ta włączyć zechce”. (Warunek ten, jak wyżej powiedzieliśmy, nierozmyślnie położony, w celu zatrzymania pruskich prowincji i poznańskiego, obrócić się dziś może na szkodę Prus). 6) Uchylenie reprezentacji narodowej przy władzy centralnej, jeżeli Austria tego zażąda (punkt ten położony był warunkowo na przypadek wejścia do związku niemieckiego słowiańskich krajów koronnych, wówczas bowiem reprezentacja narodowa stałaby się szkodliwą pruskiej polityce, a może i całym Niemcom). 7) Uznanie dobrowolnego ściślejszego łączenia się państw pojedynczych w związku.

W państwach mniejszych niemieckich wzrasta stronnictwo opozycyjne przeciw punktacji olomunieckiej, które w samych rządach, podobnież z takowej niezadowolonych, znajduje wsparcie i zachęte. Bawaryja nawet, której rząd najmniej szczerze konstytucyjnym, występuje dziś w obronie reprezentacji narodowej, państwo to marzy o wielkości, a przykład Pruss zachęca ją do naśladowania. Walecząc wszelkimi siłami przeciw Unii, zamysła dziś o utworzeniu związku wyższych Niemiec, któryby kilkunasto milionową stworzył potęgę. Nie na drodze tajnych układów i dyplomatycznych zabiegów, ale jawnie i głośno występuje w podobnym zamiarze Hanower w celu utworzenia związku niższych Niemiec. Nie należąc do celnego pruskiego związku, rząd ten zachował może najwybitniejszą odrębność i niepodległość wśród ruchów dwuletnich, a straciwszy przychylną stronnictwa demokratycznego w Niemczech od pamiętnej rewolucji reakcyjnej po wstąpieniu Ernesta Augusta na tron, dziś odzyskał napowrót całą opinią występując stanowczo w obronie reprezentacji narodowej i w obronie księstw nadbałtyckich; lubo co do pierwszego przykład Bawaryi przekonać powinien, że takiego działania własny interes nie zaś dobro ogółu narodu powodem, co do drugiego Hanower wzmocnił by siły secesyjnej dążeń swojej nabytkiem do związku swego Holsztynu, w połączeniu z którym i z wolnemi miastami stałby się panem żeglugi na morzach okolicznych i całego handlu kolonialnego w Niemczech.

Sprawa niemiecka, to jest przyszła wewnętrzna organizacja Niemiec, stanęła dziś przed sprawami heską i holsztyńską, które uważać można, pierwszą przynajmniej, w głównej rzeczy za załatwione. Co będzie z konferencyi drezdeńskich? Pytanie to zajmuje ciągle prawie wyłącznie uwagę publiczności. Rządy i stronnictwa dzisiejsze w Niemczech przedstawiają tu

przez organa swoje prawdziwy chaos pojęć, widoków, chęci, domysłów. Przed samem zaczęciem się konferencji, traciłobyśmy czas i pracę, kreśląc obraz chwilowego usposobienia umysłów. Podaję zatem tylko w skróconej treści niektóre myśli, które dzienniki niemieckie przerabiają, kładąc je za podstawę rozpoczynających się obrad. Prusy mają mieć zamiar, na przypadek, jeśli Austria nie będzie żądała wstąpienia do rzeszy ze wszystkimi swymi krajami, proponować i popierać reprezentacją narodu przy przyszłej centralnej władzy; w przeciwnym razie, który uważają za podobniejszy do prawdy, Prusy odstąpią od tego planu, i obstawać będą za mniej ścisłym i ile możności słabym związkiem między członkami rzeszy. O alternatywie tej, zamiarów pruskich godziłoby się wątpić, mając na względzie memoriał p. Manteuffla zwołujący konferencję, w którym właśnie o koniecznym zlanu się wewnętrznych i zewnętrznych interesów jest mowa. Jeżeli zaś powyższa alternatywa jest prawdziwą, dowodziłaby ona tylko, że Prusy dotąd żadnego stałego planu niemają, czyniąc od woli i zdecydowania się Austrii przyszłą organizacją Niemiec zależną. Twierdzą, że Austria pada z pewnością wniosek o przyjęcie wszystkich swych krajów do Rzeszy, ale że od takiego z chęcią odstąpi, jeżeli natomiast pozyska inne stosowne koncesje, to jest rozszerzenie przewagi swjej na koszt Prus. Powszechne jest mniemanie, że Prusy w konferencyach drezdeńskich nic niezyskują, Austria wszystko.

Inna ciekawa i w publiczności za pewną powtarzana pogłoska jest ta, że Prusy i Austria zgodziły się już z sobą na to, aby razem z otwarciem konferencji, ogłosić i wprowadzić w wykonanie władzę egzekucyjną, niezawisłą od zgromadzenia obradującego, któremu tylko sankcja tejże i dalsze dotyczące uchwały były zostawione. Władza ta rzeczona ma wspólnie nazawsze pozostać w ręku Prus i Austrii. Dalej nastąpić ma zmniejszenie głosów w ścisłej radzie budestagu z 17. na 13. Austria i Prusy mają mieć po 2, każdy z 4 królów po 1, reszta państw na 5 grup podzielona, każda z 1 głosem. Reprezentacja kraju, czy to przez delegowanych z pojedynczych parlamentów, czy przez inne ciało wyborcze zostaje usunięta. W wszystkich innych punktach obecna konstytucja rzeszy ma być podstawą obrad; wyjątkowe jednakże prawa, jako karlsbadzkie i wiedeńskie uchwały, utracić mają zupełnie wartość swą i moc obowiązującą. Przez dobrowolne przyjęcie nowej konstytucji przez pojedyncze państwa niemieckie gwarantuje się tymże i ich udziałność wewnętrzną. Wszakże i nieprzyjęcie jej pozostałoby bez znaczenia, skoroby się do niej większe państwa i większa liczba przyłączyła. O medyatyzacji pomniejszych krajów niemasz mowy, a wyłączne posiadanie władzy egzekucyjnej przez dwa państwa pierwszego rzędu niepodległości wewnętrznym pośrednim krajów niemoże w niczem ubliżać.

Wrocław, 27. Grudnia. — Jenerał Willisen przybył 23. b. m. tu z Magdeburga, przenocował w hotelu Zettlitz i nazajutrz udał się w dalszą drogę do Wiednia.

Kassel, 24. Grudnia. — Żołnierze pruscy wciąż się wadzą z wojskami związkowymi i trudno będzie o zgodę pomiędzy nimi. Wczora wieczorem bili się żołnierze związkowi z pruskimi. Trzech Bawarczyków odniesiono zabitych z placu. Dziś wieczorem Bawarczykowie przysposobili się na powitanie w razie napaści Prusaków. Nawet strzelcy austriacy bili się wczora wieczorem z Prusakami. „Śpiewali: lasst die Büchsen knallen, dass die Preussen fallen.“ To oburzyło Prusaków, nuże bić śpiewających. Trzeba przyznać, że dotąd Prussacy zawsze zwyciężali. Dziś tu wiele ruchu w wojsku. Wojska związkowe przechodzą, część jedna opuściła miasto, druga tu pozostała. Można powiedzieć, wiele gwaru o nic. Żołnierze nacierpią, naziębną bez celu. Dziś stali na sztyldwachach w bramach Bawarczykowie. Stójki przy kasach publicznych, przy skarbie państwa, są obsadzone wojskiem związkowym.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 27. Grudnia. — O północy z Wtorku na Środę, poprzedzającą wielką uroczystość pamiątki narodzenia z ciała Chrystusa, uroczysty odgłos dzwonów zwoływał lud pobożny na nabożeństwo nocne, też wielką uroczystość poprzedzającą. Tłumy pobożnych napełniły świątynie pańskie, starannie i z okazałością na tak wielki obchód przyozdobione. W kościele metropolitalnym i archi-katedralnym śgo Jana, celebrował mszę ślą północną, zwaną pasterską, i jutrznię o świecie, JW. JX. Deckert, prałat archi dyakon metropolitalny. Jednocześnie odprawione zostały też ofiary święte i po innych kościołach, wszędzie przy licznie zebraniu pobożnych i uroczystych pniach, zwykle kolendami (Noels) zwanych. Ze świtem, wszystkie kościoły na nowo otwarte zostały. Przepelniali je liczni mieszkańcy wszelkich stanów. W kościele metropolitalnym, celebrował mszę wielką uroczystą, w obec prześwietnej kapituły metropolitalnej, JW. JX. Fijałkowski, biskup hermopolitański, wikariusz kapitularny i administrator archi dyccezyi warszawskiej; a kazanie miał, znany z wymowy W. JX. Bogdan. I wczora jako w dzień świętego Szczepana, pierwszego męczennika, równie licznie były natłoczone przybytki pańskie. — W tym że kościele w czasie świąt, wykonane zostały przez artystów, przy towarzyszeniu orkiestry, nowa msza pasterska kompozycji Wojc. Słoczyńskiego którą powtórzono nazajutrz, to jest w pierwsze święto podczas summy. W dniu śgo Szczepana, wykonano mszę pasterską kompozycji J. B. Sydermajera, znanego organisty w Linz. — W kościele XX. Augustyanów,

amatorowie i artyści, wykonali w pierwsze święto podczas summy, mszę Karola Maryi Webera, orfertyum Józefa Elsnera. Wczora zaś, mszę Józefa Haydena in B., Graduale Józefa Damsego, a offertoryum zdrowaś panno Maryo, kompozycji Józefa Stefaniego. Dyrygował jeden z Amatorów. — W kościele XX. Pijarów w oba święta, wykonano w czasie summy pasterkę Józ. Krogulskiego; a wczora, obecny w Warszawie professor Antoni Teichmann, znany zaszczytnie jako kompozytor i artysta, odśpiewał modlitwę do matki Boskiej, własnej kompozycji.

Najjaśniejszy pan, przychylnie do wstawienia się JO. księcia namiestnika Królestwa, najmiłościwiej dozwolił raczył przebywającym we Francji wychodźcom polskim: Karólowi Szeffer i Felixowi Kosseckiemu, powrócić do Królestwa, bez dozwolenia im atoli legitymowania się z pochodzenia szlacheckiego, jeżeli do takowego mieli prawo, i bez powrócenia im skonfiskowanego na rzecz skarbu majątku.

W ł o c h y.

Neapol, 8. Grudnia. — Rekwizytoryum prokuratora królewskiego domagające się w procesie przeciwko stowarzyszeniu Włoch zjednoczonych kary śmierci na 6 osób, a kary galery od 30 — 15 lat na 20 osób, wywołało ogromne w całym kraju wzburzenie, zwłaszcza gdy z toku procesu okazało się aż do oczywistości, iż spisek cały był dziełem policyi. Listy prywatne zapewniają, że ciało dyplomatyczne wstawi się za potępionymi i niedopusi wykonania barbarzyńskich wyroków; wątpliwy jednakże, aby starania odniosły jaki skutek. (Zresztą wiadomości z Neapolu dochodzące do 14. Grudnia, objaśniają, że dotychczas wyrok sądu jeszcze nie zapadł, aczkolwiek nie wątplonie, iż będzie zgodny z wnioskami prokuratora.

W Gaz. augsburskiej piszą z Neapolu, że tamże sześciu lazaronom (należącym do stronnictwa liberalnego i osadzonym w więzieniu wraz z 300 innymi w czasie ostatniego zaburzenia) wyliczono po 100 kijów za okrzyki wolnomyślne. Postępek ten oburzył mocno drugich lazaronów, czystych Santafedystów; bo od dnia 15. Maja lazaroni znów są w łaskach u dworu, uważają się niejako za tylną straż armii, i dla tego chłostę kijami uważają za znużającą.

A u s t r y a.

Wiedeń, d. 25. Grudnia. — Dzienniki pruskie już pnszczają dualizm w niepamięć i zaczynają lękać się, żeby Austria niezaabrała przez Zollverein ostatniego szczybla potęgi pruskiej. Umieszczony w tej mierze pełen sarkastycznych wyrażań artykuł w Constitut. Zeitung, przedrukowała Reforma bez żadnych uwag.

Obawa ta jest bezzasadną. Austria i Prusy mają pod względem handlowym i przemysłowym osobne, im właściwe stanowiska. Austria ma więcej płodów pierwotnych; Prusy więcej rękodzieł. Niemcy potrzebują jednych i drugich. — Przez dawny system prohibicyjny traciła Austria na konsumpcji niemieckich wyrobów, lecz Prusy nie pochłaniały wyłącznie tego zysku. Dzielił się on między Francją, Anglią, Stanami zjednoczonymi Ameryki. Przez otwarcie tym produktom swych granic, Austria zyska na konsumpcji, a następnie na dochodach celnych, lecz nie odwróci odbytu tychże produktów na północ. Powiększony przez jej plody pierwotne ruch przemysłowy w Niemczech i Prusiech, stanie się korzystniejszym dla mas spożywających i pracujących. Czy fabryki austriackie wytrzymają tę konkurencję, to rzecz inna. Zdaje się, że z początku przynajmniej ucierpią ale rzecz niezawodna i doświadczeniem innych krajów stwierdzona, że się później podniosą i nowym życiem zakwitną. Strata przeto jeżeli ma być wielką, będzie w pierwszych leciech raczej na stronie Austrii. Zresztą dodać potrzeba, że nowy system celny, który przygotowuje Austria, zatrzyma się w granicach rozsądnej protekcji. Co do handlu, zyska Austria na przewozie towarów pruskich i niemieckich; ale nie stracą Prusy i Niemcy na bilansie przez zdobycie portów, rzek i dróg żelaznych austriackich. Słowem jest również obawa poniżenia Hamburga, Bremy i innych portów na północy, przez Tryest, Fiume, Semlin i tp. Austria przez te wszystkie porty, działa mianowicie na Egipt, Grecję, Syryę i Turcję; Tryest ma wprawdzie obszerny handel z Indiami wschodnimi i z Chinami, ale ten handel długo jeszcze nie będzie się mógł zrównać z tym, który prowadzą w tamtych stronach miasta wolne niemieckie. Marynarka handlowa Tryestu potrzebuje lat kilku, kilkunastu może, żeby się z północną porównać mogła.

Z tych powodów Niemcy i Prusy życzyć przeciwnie powinny połączenia się z Austrią. Constitut. Zeitung mniema, że takowy Zollverein, stanie się w ręku Austrii narzędziem jej negacyjnej siły w polityce. Jeżeli dawniejszy Zollverein nie był takowym narzędziem w ręku Prus absolutnych, czemuż ma się nim stać teraz nowy Zollverein w ręku konstytucyjnej Austrii?

Przewaga polityczna Prus lub Austrii w Niemczech zależeć na przyszłość będzie więcej niż kiedykolwiek od „czynnego, rozsądnego i uczciwego wpływu, jaki one wywrą przy swjej przemagającej materialnej sile, na rozwinięcie nowych zasad i instytucji.“ Na tej drodze Zollverein jako płód postępu, może być tylko narzędziem postępu, nie zaś negacji czyli obumartwienia.

Podług wydanego dzisiaj pocztowego spisu zagranicznych dzienników, liczba wychodzących w Niemczech, z wyjątkiem Austrii, wynosi 761:

z tych 645 wychodzi w języku niemieckim, 5 w francuskim, 1 w angielskim, 15 w polskim, 3 w wendyjskim, 7 w litewskim. W Paryżu wychodzi 163 dzienników, w Londynie 97, w Petersburgu 36, w Lipsku 68, w Berlinie 79. Ogólna liczba wpisanych w rzeczony katalog dzienników całej Europy, wyjąwszy Austrii, wynosi 1282.

Wiedeń, d. 26. Grudnia. — Na wniosek ministra sprawiedliwości, Jego ces. Mość rozporządził zaprowadzenie niektórych zmian w wydawnictwie powszechnego dziennika praw państwa, mianowicie zaś: rozszalenie dziennika do wyższych gmin państwa, które wymagało ogromnego nakładu 135,000 egzemplarzy każdego pojedynczego Nru, zmienione zostaje w ten sposób, że odtąd tylko rozporządzenia i prawa wszystkich krajów koronnych dotyczące będą jak pierwój rozszalone, wszystkie zaś prawa i rozporządzenia specjalne poselane będą tylko gminom tego kraju koronnego, którego bezpośrednio dotyczą.

Najwyższem postanowieniem z dnia 21. Grudnia dotychczasowy najwyższy prezydent sprawiedliwości hr. Taaffe mianowany został prezesem najwyższego i kassacyjnego sądu w Wiedniu; drugim prezesem mianowany Karol baron Krauss, prezesami senatu, rady najwyższego sądu: dr. Härdtl, Aloizy Pederzani i Michał Forkas.

Powodem powtórnego zniżenia się w tych dniach kursu papierów nietylko jest pożyczka lombardzko wenecka, ile raczej zapowiadane środki finansowe w celu uregulowania stosunków waluty, których oczekiwanie wstrzymuje nateraz spekulacye. Wczoraj wszakże usposobienie giełdy było pomyślniejsze i papiery znówu się nieco podniosły.

Zapewniają, że projekt wewnętrznego urządzenia rady państwa już przedłożony został do sankcyi cesarskiej. Duchowieństwo ma w niej także być zastąpionem.

W tych dniach ma być zgromadzenie członków banku narodowego, na którym pan Pipitz ma przedstawić stan finansów w ogólności i projekt załatwienia tej kwestyi wspólnie z bankiem.

Galicya

Przy ogłoszeniu sankcyonowanej przez J. c. Mość organizacji politycznych władz administracyjnych, wydało prezydium krajowe następujący reskrypt do starostów obwodowych: Na mocy zatwierdzonej najlaskawiej przez Npana najwyższym postanowieniem z dnia 29. Września r. b. organizacji politycznych władz administracyjnych w królestwach Galicyi i Lodomerji z księstwami Oświęcimskiem i Zatorskiem tudzież Wielkiem księstwem Krakowskiem, przesłał pan minister spraw wewn. dekretem z d. 15. b. m. I. 5352. M. s. w. załączone tutaj rozporządzenie, w którym zawarte są postanowienia o zaprowadzeniu administracji politycznej.

Przylączony pod 2. alegat zawiera nazwiska 63 między 3 obwody rządowe w Krakowie, Lwowie i Stanisławowie podzielonych starostw okręgowych z tą uwagą, że nazwiska miejsc należących do każdego starostwa okręgowego, tudzież bliższe oznaczenie znajdujących się tam okręgów sądowych później nastąpi.

Alegata 3. 4. 5 i 6 zawierają etat urzędników namiestnictwa trzech sądowych obwodów, starostw okręgowych w ogóle i każdego z nich w szczególności, przyznane urzędnikom różnych kategorii place, nakoniec przyzwolone pauszalia kancelaryjne i podrózne, przyczém na to się zwraca uwagę, że wyrachowane tymczasem tylko w zbliżający sposób pauszalia kancelaryjne aż wtedy będą stanowczo wymierzone, gdy objętość tych potrzeb doświadczeniem ustalona będzie, następnie że również tylko w zbliżający sposób wyrachowane pauszalia podrózne wyznaczone są dla całej władzy, a nietylko dla samego jej szefa, z których członkowie tej władzy w ten sposób uzyskują wynagrodzenie założone podczas urzędowej podróży wydatki bez dalszej pretensyi do pobierania normalnych dyet i pieniędzy podróжных, iż wprawdzie swojej władzy obliczą i wykażą każdą razą koszt, a nie publicznemu skarbowi, wypłacającemu sumę należytą, jednakże sposób i wymiar partycypowania pozostawiony będzie komplanacyi członków właściwego urzędu, a gdzie ta nie przyjdzie do skutku, decyzji przełożonej władzy.

Nakoniec alegat 7 zawiera rozporządzenie pana ministra spraw wewnętrznych dla Czech z d. 13. Grudnia z. r. o postępowaniu z monarchicznymi urzędnikami politycznymi z powodu organizacji nowego politycznego zarządu, który według odnośnego na wstępie wysokiego ministerjalnego dekretu będzie zastosowany, także do koronnego kraju Galicyi od tego dnia, w którym nowa organizacja wejdzie w życie, a który później obwieszczoney będzie.

Podaję Jmć p. do wiadomości i dalszego ogłoszenia z następującemi uwagami i poleceniami:

1) Dla załatwienia czynności organizacji będzie złożona komisya pod mojem przewodnictwem, która także poruczoną mnie organizacyą Bukowiny kierować będzie. Rozpoczęcie czynności tej komisyi organizacyjnej będzie później podane do wiadomości publicznej.

2) Komisya organizacyjna użyje istnjących dotychczas organów rządowych do wykonania powziętych przez nią za mojem przyzwoleniem uchwał.

3) Do obsadzenia nowych posad służby, wyjąwszy prezydentów rządowych i radców namiestniczych, rozpisze komisya organizacyjna tak w namiestnictwie jako też w rządach, konkurs z wyznaczeniem stosownego

terminu, i każe je przez publiczne władze ogłosić, i w urzędowej Lwowskiej i Wiedeńskiej gazecie umieścić.

4) Obsadzenie wszystkich koncepistów tudzież sekretarza i archiwaryusza namiestnictwa, nakoniec sekretarzy rządowych, nastąpi na uskutecznione pod mojem przewodnictwem propozycye komisji organizacyjnej przez pana ministra spraw wewnętrznych. Moje samemu pozostawiono mianowicie sekretarzy okręgowych tudzież indywiduów służbowych.

5) Te systemizowane posady służby wymierzone są tylko według domniemanej potrzeby sił dla właściwych spraw politycznych, do załatwienia spraw, należących do zakresu innych ministerjów, będą tak długo użyć inni będący do dyspozycyi urzędnicy, dopóki w inny sposób jakowe rozporządzenie obmyślane nie zostanie.

Ponieważ pan minister spraw wewn. życzy sobie tak spiesźnie jak tylko można przywieść tę organizacyę do skutku, przeto spodziewam się po udowodnionej dotychczas gorliwości Jmć p., że się postarasz o jak najspieszniejsze wykonanie poleceń, które w tej mierze komisya organizacyjna Jmć p. wyrazi. Lecz aby nowo-wstępujące władze postawić w możności poświęcenia się natychmiast i bez przerwy sprawom swego urzędu, muszę Jmć p. już teraz upraszać, aby wszelkich sił przyłożył do tego, by potoczne, conceptowe i komisyjne sprawy jak najspieszniej były załatwione, i stan ich w jak najkrótszym czasie bez wszelkiej zaległości w bieżącym toku był utrzymany, wyjąwszy tylko niezbędne restancye.

Po gorliwości urzędników spodziewam się, że wykonanie tego wezwania poczytają sobie za szczególną powinność, i upraszam JmćPan przesłać mi z końcem każdego miesiąca wykaz, przedstawiający sumarycznie liczbę komisji, pozostałych końcem miesiąca w zaległości, tudzież tych, które w ciągu miesiąca nanowo przyrosły, a które załatwione zostały, równie jak i conceptów, a w tych należy przytoczyć zaległości sumarycznie według miesięcy, z których pochodzą. — Upraszam także JmćPan przesłać mi wykaz, ile elaboratów conceptowych i komisji po przynależnych urzędnikach w zaległości pozostało, abym był w stanie ocenić ich pilność i zdatność, a w skutek tego według na przyszłe ich stanowisko przy mającej nastąpić organizacji u wyższej instancyi mógł wpływać. Pozostaje itd. itd.

Francya

Paryż, 24. Grudnia. — Monitor zamieszcza 100 nazwisk wojskowych z czasów cesarstwa, którym Ludwik Napoleon udzielił orderu. Kuzyn prezydenta rzeczypospolitej Lucyan Murat, dopiero rok temu zamianowany kawalerem, dziś został oficerem legii honorowej.

Nadzwyczaj wiele uwija się od niejakiego czasu agentów rosyjskich po Paryżu, z czego wnoszą że będzie wojna w skutek konferencyi drezdeńskich.

Jeden członek ostatecznej lewej Laclaudure, podał do projektu święcenia niedzieli, następującą poprawkę i zważywszy, że jeżeli jest rzeczą sprawiedliwą przeznaczać dzień jeden w tygodniu robotnikowi na wypoczynek, równie w duchu sprawiedliwości, moralności i religii starać się należy, aby robotnik i jego rodzina w tym dniu spoczynku nieumarli z głodu, wnoszę przeto, ażeby każdemu robotnikowi wypłacono w dzień spoczynku tyle, ile na dzień jeden zarabiał w ciągu tygodnia.

Administracya zatrudnia się oprócz kwestyi jatek jeszcze drugim przywilejem, to jest utrzymywania publicznych pojazdów i omnibusów. Policya chce, aby każdy po dopełnieniu przepisów względem bezpieczeństwa publicznego, mógł wynajmować swoje pojazdy. Najwyższa cena będzie naznaczona, jaką mogą dorożkarze pobierać od publiczności, pozostawiona jednak im będzie wolność zniżania cen, jak im się podoba. Jest to systemat zaprowadzony już dawno w Londynie.

Wydawca dziennika Vote universe powtórnice został skazany przez sąd przysięgłych za artykuł w feletonie zamieszczony na 6 miesięcy więzienia i na zapłacenie 6000 fr. Rzec osobliwsza, że tylko wydawcę ukarano, gdy tymczasem autorów dwóch tego artykułu, pod nim podpisano nieukarano. Autorami byli dwaj reprezentanci zgromadzenia narodowego.

Lola Montez postanowiła zaskarżyć o indemnizacyą honorową kilka dzienników, które z powodu jej pamiętników, nieco zgryźliwie o niej się wyrażały.

Według Union postanowił Mazzini, ów ulubieniec anglikańskiego duchowieństwa, jak go nazywa, zebrać wojsko we Włoszech i oddać je pod dowództwo Garibaldeggo, którego z Ameryki sprowadził.

Europejska dyplomacya okazuje wielką sympatya dla pokojowego bratanka, który się szczyści wojennym stryjcem. Wczora około czwartej godziny wielu posłów państw europejskich udało się do elizeum i w obec ministra spraw zagranicznych wyrzekło życzenie swoich rządów, ażeby władza Ludwika Napoleona mogła być przedłużoną. Oświadczyli się z swym wpływem we Frohsdorf i Claremont i zaręczali, że im się uda przekonać dawniejsze rodziny królewskie o potrzebie przedłużenia władzy teraźniejszego prezydenta rzeczypospolitej. Prezydent uprzejmie za to podziękował, oświadczył jednak, ale jak szczerze, niech sobie czytelnik wystawi, że w tej rzeczy nie niemoże uczynić, lubo sam jest głęboko przekonany, że dla szczęścia Francji i utrzymania europejskiego pokoju przynajmniej w najbliższych latach niepowinno zająć żadna zmiana. Onegdaj odwiedził prezydenta nuncjusz papiejski i dziękował mu w imieniu ojca św. za pomoc, którą otrzymał przeciw swoim poddanym, przytém wyrzekł nadzieje, że prezydent niepo-

wróci do zasad wyrażonych w liście do Edgara Neya. Prezydent przyrzekł trzymać się zasad i polityki, których dotąd bronił i polecił się przez nuncjusza modlić ojców św., ażeby od wszechmocnego wyblagał siłę do utrzymania Francji tak teraz, jak na przyszłość na drodze porządku i spokojnego rozwoju.

Zgromadzenie narodowe. Posiedzenie dnia 24. Grudnia. — Po załatwieniu kilku mniejszej wagi przedmiotów, przypada z porządku dziennego interpellacja względem dostarczania sukna dla armii, którą wystawiali reprezentanci Sevaistre i Dupre do ministra wojny. Dotąd dostarczali sukno armii niektórzy fabrykanci protegowani. Były minister d'Hautpoul postanowił znieść ten zwyczaj szkodliwy dla skarbu i wyjednać u prezydenta dekret na mocy którego dostawa sukna 5 lat następnych, jako zwykłego pe-ryodu, w połowie oddana została wolnemu, a druga połowa ograniczonemu współubieganiu się. W skutek tego rozporządzenia, protegowani fabrykanci (za wspólną jak widać umową) połowę liwerunku im zastrzeżonego postanowili dostarczać z rabatem po 5 ad sta, a drugą połowę z rabatem po 22 od sta, przez co współzawodników odparli. Mogli tak tanio spuścić, bo na pierwszej połowie znacznie zarobili. Sevaistre, członek większości, gani to postępowanie, dodając, że nienależy do opozycji i dla tego pociąga do odpowiedzialności rząd w tej mierze, aby go nieosłabił ale owszem wzmocnił. Wylicza ministrowi wojny, że państwo w skutek zawartego na dniu 12. b. m. układu liwerunkowego 5 milionów fr. traci i zapytuje go, jakich się myśli środków chwycić, aby zaprowadzić rzeczywiste współzawodnictwo. Przyznaje atoli, że terazniejszy minister tak zastał rzeczy ułożone, iż niemógł ich cofnąć. Minister wojny oświadcza, że tak jest, jak powiada zapytujący, sądzi jednak, że temu złemu zapobiedz można w przyszłości, jeżeli obie połowy liwerunku puści się w przedsiębiorstwo w różnych czasach. Dupre także członek większości powiada, że takie oświadczenie ministra wojny nie wystarcza, ponieważ statystyka polityczna okazuje, że ministrowie w przecięciu nie dobędą 5 lat na posadach. (Dopiero za 5 lat może być inny rodzaj liwerunków zaprowadzony). Toczy się dalej spór nad tym przedmiotem, nieokazując więcej ciekawości. Upowodowany po rządzie dzienny, na rzecz wolnego współubiegania się w liwerunkach upada, a prosty przyjęto głosami 345 przeciw 301. Uznano w końcu na wniosek ministra spraw zewnętrznych rozprawę nad układem handlu, żeglugi i przedruku, zawartym z Sardynią, za wymagającą pospiechu, ponieważ układ ten ma być potwierdzony w dniu 5. Stycznia. Posiedzenie odroczone.

Anglia.

Londyn, d. 24. Grudnia. — Deputacja szlachty katolickiej angielskiej, złożona z lorda Petre, lorda Dormera, Langdale i innych członków arystokracji udała się onegdaj do mieszkania kardynała Wisemana na Golden Square, w celu doręczenia mu adresu, w którym dziękują mu za przywrócenie hierarchii w swój ojczyźnie, oświadczając się z gotowością swą do wystawienia się z nim na prześladowania, trzymania się się stolicy Piotra i monarchii angielskiej. Ze znanych nazwisk nie masz na adresie księcia Norfolk, hr. Arundel i Surrej, hr. Traquair, lorda Beaumont, lorda Camoys, lorda Howarda i hr. Shrewsbury. Co do ostatniego oświadczył kardynał, że otrzymał od niego osobne pismo, nadesłane mu z Palermo, w którym Shrewsbury całkiem się zgadza ze zdaniem w adresie wyrzeczonymi. Z pięciu członków katolickich, którzy w izbie niższej zasiadają, tylko jeden podpisał się na tym adresie.

Publiczna sessja rady gminnej.

Introdukcyja i zobowiązanie zastępców gminy nastąpi dnia 2. Stycznia 1851. r. po południu o godzinie 3ciej w sali sessjonalnej reprezentantów miasta.

Poznań, dnia 30. Grudnia 1850.

Magistrat.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Gospodarstwo do Apolinara Kiedrzyńskiego należące, w Gołańczu pod liczbą 12. położone, z 298. morg gruntu, 28. morg 147 przętów łąki składające się, oszacowane na 11,820 Tal. wedle taxy, mogącej być przejranej wraz z wykazem hipotecznym w Registraturze, ma być dnia 14. Maja 1851. przed południem o godz. 10. w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedane.

Niewiadomi z pobytu wierzyciele, mianowicie sukcesorowie zmarłego Jana Wilhelma Heyze z Chodzieży, zapożyczają się niniejszemu publicznemu.

Wągrowiec, dnia 17go Września 1850.

Król. Sąd powiatowy. Wydział I.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Sąd powiatowy w Środzie. — Wydział pierwszy, dla spraw cywilnych.

Położone we wsi Jerzynie Nr. 1. oznaczone gospodarstwo włościańskie (okupne), składające się z stodoły, chlewa, pieca do pieczenia, dwóch studni i 204 morg 139 przętów roli, a do Józefa Janusza wskiego należące, oszacowane wedle taxy ryczałtowej na 2525 Tal.

15 sgr. 9 fen., zaś wedle taxy dochodowej oszacowane na 11,810 Tal. 12 sgr. 6 fen. wedle taxy, mogącej być przejranej wraz z wykazem hipotecznym i warunkami w Registraturze, ma być dnia 9. Kwietnia 1851. przed południem o godzinie 10tej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych w resubstancji sprzedane.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Król. Sąd powiatowy w Gnieźnie. Grunt należący się Franciszkowi Dartsch kupcowi w Gnieźnie pod Nr. 33/15., oszacowany na 5826 Tal. 28 sgr. 4 fen. wedle taxy, mogącej być przejranej wraz z wykazem hipotecznym i warunkami w Registraturze, ma być dnia 6. Lutego 1851. przed południem o godzinie 11tej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedany.

OBWIESZCZENIE.

Sukcesorowie kupca Antoniego Laskowskiego w Środzie wkrótce działają ostateczne zawrą. Wzywam wierzycieli tegoż, ażeby do dnia 1. Lutego 1851. z należytosciami swojemi na ręce współsukcessora Wincenciego Laskowskiego obywatela w Środzie się zgłosili. Środa, dnia 25. Grudnia 1850.

Franciszek Radoński, Exekutor testamentu.

Zdrowe lniane i rzepakowe makuchy w dużych kształtach znajdują się zapasem w składzie gazoeteru i rafinerii oleju w Poznaniu przy narożniku Zamkowej ulicy i rynku Nr. 84.

Adolf Asch.

Według Romain Catholic Directory na rok 1851. liczy teraz Anglia i Walis 597 katolickich kościołów i kaplic, Szkocya 97, oprócz 26 stacyi, gdzie nabożeństwo się odbywa. Dalej znajduje się w Anglii 10 kolegiów, 17 religijnych domów dla mężczyzn i 53 klasztorów, w Szkocyi jedno kolegium, w Anglii i Walii 826 duchownych, w Szkocyi 118, w ogóle przeto 944, a z biskupami 972 duchownych. W porównaniu z przeszłym rokiem przybyło duchownych 43. Directory wymienia także nazwiska 45 rzymsko katolickich biskupów i apostolskich wikaryuszów, którzy sprawują swe urzędowania w koloniach.

Globe zamieścił dzisiaj artykuł o korespondencji prowadzonej pomiędzy baronem Kollerem a sir Jerzym Grey, w którym o zagrożeniu księcia Szwarcenberga podobnym wywajemniem się Anglikom w Austrii, jak Austryakom w Anglii, jest mowa, co następuje: jeżeli Anglia mieć będzie Haynaua, którego wyszle do Wiednia, natenczas Austriacy niech sobie z nim postąpią, jak na to zasłużył. Nie trzeba myśleć, że poniewieranie Haynaua jest rzeczą nadzwyczajną i niesłychaną, nawet książę Wellington doznał podobnego obejścia się ze strony ludu, które stary żołnierz puścił w niepamięć i tylko się na tem ograniczył, iż kazał w swoim pomieszkaniu żelazne okiennice zrobić, aby się zasłonić w razie potrzeby, przed oblegającym go ludem.

Admirał sir Tomas Hardinge wyzwał Ryszarda Cobdena na pojedynek, ponieważ go na śmiech i szyderstwo wystawił. Hardinge bowiem chcąc dowiedzieć, że Francuzi lubią podboje, odwoływał się do jakiegoś biskupa japońskiego. Bright opowiadał to na kongresie pokoju w Birmingham, wszyscy się śmiali. Admirał obrażony, żądał satysfakcyi, Bright wymienił Cobdena, jako tego, który mu anegdotę tę opowiadał, a więc Cobden miał się z nim strzelać. Na to odpowiedział staremu admirałowi Cobden, że wtenczas tylko wystąpi na pojedynek, jeżeli mu Punch będzie sekundował, że ½ uncyi ołowiu dostateczną jest do zdmuchnięcia ludzkiego mózgu, ale jeszcze niczego nie dowodzi. Globe i Times ganią ton w tym liście Cobdena, ale nikt za złe poczytać nie może Cobdenowi, miłośnikowi pokoju, że się strzelać nie myśli.

List Cobdena na wyzwanie admirała Chardinga tak brzmi:

Crumphall House, pod Manszestrem dn. 18. Grudnia. Gdyby mnie w młodych moich latach jeniusz Sheridona nie pociągał do komedyi, dla przypatrzenia się mimicznej sztuce sir Luciusza O'Trigera, nie byłbym rozumiał twojego listu panie admirałe. Tymczasem pojmuję za pomocą owego typu pojedynek, że żądasz odemnie złożenia pióra, stawienia się na 12 kroków, nie do pomówienia, ale z pistoletem w rękę, celem rozbicia mózgu jednego lub drugiego. Zaprawdę wierzę, nawet bez doświadczenia na mojej głowie, że pół uncyi ołowiu, wypartego przez mniejszą ilość, jak ćwierć uncyi prochu, wystarczy zupełnie do rozbicia w atomy mózgu człowieka i do zagaszenia w jednej chwili całej siły rozumu, całego uczucia słuszości i religii. Przechodzi atoli moje pojęcie, jak takie doświadczenie może mnie przekonać, że się dopuścił niesłuszości względem Ciebie jenerale, lub, że Cię nie mógł obrazić. Skorom się przestał śmiać, bo śmiać się musiałem z listu Twojego i oparł się pokusie, wybrania sobie mojego przyjaciela pana Puncha na sekundanta, postarałem się o kopia sprawozdania wydziału kongresu, którą po wielu trudach i w kilka dni otrzymałem. Tak odświeżywszy sobie pamięć, starać się będę wyświecić tak stosunek pomiędzy nami zaszły, że żadne nieporozumienie nie może nastąpić i t. d.

Angielskie węgle kamienne, najlepszego gatunku, sprzedaje tanio Edward Ephraim, na tylnym Chwaliszewie Nr. 114.

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru		Stan barometru.	Wiatr.
	najniższy	najwyż.		
23. Grudn.	— 2,0°	+ 1,0°	28" 5, 6"	Półn. z.
24. -	— 2,5°	+ 1,2°	28" 1, 0"	Zachodni.
25. -	— 1,0°	+ 1,0°	27" 9, 4"	Połudn. z.
26. -	+ 0,8°	+ 1,5°	27" 8, 9"	Połudn. z.
27. -	— 0,2°	+ 1,9°	27" 11, 4"	Połudn. z.
28. -	+ 2,0°	+ 3,3°	27" 8, 8"	Połudn. z.
29. -	+ 0,0°	+ 1,5°	27" 5, 0"	Połudn. z.

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	Dn. 27. Grudnia 1850. r.			
	od		do	
	tal.	sz.	tal.	sz.
Pszonicy, szefel	1	16	8	1
Zyta, szefel	1	6	8	1
Jęczmienia, szefel	—	28	11	1
Owsa, szefel	—	20	—	22
Tatarki, szefel	—	26	8	1
Grochu, szefel	1	23	4	1
Ziemniaków, szefel	—	12	—	14
Siana, centnar	—	20	—	25
Slomy, kopa	6	—	—	7
Masła, garniec	1	22	6	1
Spirytusu (bezcza 120 kw.) 80 g Tal.	13	22	6	—